

Szepes: Aere pennius... [Szepes: Monumentum aere...] -

DOI: <https://doi.org/10.59531/ots.2024.2.1.97-104>

- 97 -

AERE PERENNIUS...
HETÉNYI ZS., KONTRA M. (SZERK.): „CSUPA ARANY, FÉNY,
RAGYOGÁS”.
EMLÉKKÖNYV KONTRA GYÖRGYNÉ MAGYAR- ÉS LATINTANÁR
TISZTELETÉRE

[MONUMENTUM AERE PERENNIUS
ON A FESTSCHRIFT HONORING A TEACHER OF LATIN AND
HUNGARIAN]

SZEPES ERIKA
irodalomtörténész
szepeserika@t-online.hu

Abstract: This is a review by literary historian Erika Szepes of a Festschrift in honor of the late Mrs Ilonka Kontra (1926–1997), a high school teacher of Latin and Hungarian in Budapest. Published in 2023, the book contains memories and appreciations of Mrs Kontra as an educator by 30 of her former students, who have become successful legal scholars, mathematicians, medical doctors, historians, social scientists, teachers in high schools and universities, diplomats, or theater directors. This slim volume (143 pages) contains a plethora of reminiscences of a teacher who taught her students to appreciate literature, both Hungarian and classical (Latin and Greek), from the 1960s through the mid-1980s. Editors Zsuzsa Hetényi and Miklós Kontra dedicated the volume to the many Hungarian teachers who have been protesting for the improvement of Hungarian public education since 2022.

Keywords: memorial book, Mrs Ilonka Kontra (1926–1997), Erika Szepes, teaching Hungarian and classical (Latin and Greek) literature, 1960–1980s, Budapest)

... áll immár az emlékmű, amelynek eddig meglévő felét nemrégiben egészítette ki a harminc emlékező, a Kontra György emlékkönyve mellé összeállított kötettel. Kontra Györgyné – Ilonka vagy Ilus néni – magyar- és latintanár volt, az emlékezők az ő tanítványai voltak. Én nem ismerhettem, nem voltam tanítványa, így abból kell magamnak a személyiségét felépíteni, régmúlt emlékekből elevenné tenni, amit az emlékezők megírtak róla. És mindenekelőtt abból a rövid interjúból, amiben maga szólalt meg 1985-ben, tömören, őszintén, egyértelműn, magától értődő egyszerűséggel és szerénységgel. Ennek a beszélgetésnek a fő motívumai nemcsak egész lényét állítják fénybe („Csupa aranyba, fénybe, ragyogásba”), hanem megvilágítják azt a nem pusztán pedagógiai, tanári, hanem egyben pszükhopomposzi (lélekvezetői) módszert is, aminek eredményeképpen „él ifjú szívekben” még most is, amikor a hajdani „ifjú szívek” is már igencsak korosakká váltak.

Opuscula Theologica et Scientifica 2024 2(1): 97-104.

A Wesley János Lelkészképző Főiskola Tudományos Közleményei

[Scientific Journal of John Wesley Theological College]

<https://opuscula.wjlf.hu> • ISSN 2939-8398 (Online)

Szepes: Aere pennius... [Szepes: Monumentum aere...] -

DOI: <https://doi.org/10.59531/ots.2024.2.1.97-104>

- 98 -

De a személyiség ereje és lélekvezetői útmutatása máig megmozgatja, élénkké teszi a közömbös, szürke dolgok feledésére egyébként hajlamos elméket.

Nem voltam tanítványa, ezért Tanárnóként fogok írni róla, nem elsősorban a személyes ismeretség hiányában, hanem azért, mert az ő szavai és az emlékezők emlékképei alapján ő a Tanárnó ideájának megtestesítése. Elsőként hát az ő szavait idézem: számára a világ a gimnáziumba lépéskor kitágult, egyaránt váltak átláthatóbbá a természet jelenségei és az emberiség múltja, jelene. És ő ezt a kamaszlányként megvilágosodó és kitáguló látásmódot akarta tovább adni; rávezetni mindazokat a gyerekeket, akik az ő szavaira lépték át a gimnázium kapuját. Név szerint, hangsúlyozottan említi meg példaképét és módszertanának megalapozóját, Karácsony Sándort, akitől elsősorban azt tanulta, hogy az irodalomtanár feladata megszerettetni (és nem megtanítani!) az irodalmat. A vers megszerettetésének legjobb útja a megértés, átélés, elsajátítás hármasságja, amihez elsődleges alap a memoriter, a nem bebiflázott, hanem megélt szöveg sajátja hasonítása.

Minden élmény, - elsősorban a művészi élmények - belülről építik a személyiséget, a magyar s a világirodalom klasszikusai igazán elég érzelmet és gondolatot közvetítenek ahhoz, hogy átgondolásukkal és magába építésükkel gazdagodjék az átélő ember. Tantárgyát, a latin és a magyar irodalmat olyan szerves egységben látta és mutatta fel, hogy világossá tette: a magyar kultúrába elidegeníthetetlenül épült bele az európai ókor és klasszicitás. A módszer: a kultúra egységességének egyben látása és átadása, az interdiszciplinaritás, máig nem valósult meg az oktatásban.

Az egyéni elgondolásokhoz a személyiség integritásának kiérlelése és megőrzése kellett, hogy szembe mehessen előírásokkal, megrögzült szokásokkal, szürke monotóniával. A személyes lázadás leírását, érzéseinek megerősítését megtalálta sokszor idézett, kedves költőjénél, Nadányi Zoltánnál:

Az ágyból, délelőtt
fohászom az egekbe fölremeg:
Úristen, adj erőt,
hogy széghessem kötelességemet.
Ne járjak, mint a pontos óragép
és mint a ló, mely ostorszóra lép.
Ne rakódjék rám, mint nyálkás pete,
vén csámcsogók nyálkás dicsérete.
Ha látom fent a Göncöl szekerét,
hét csillagát hadd szórom szertesét.
Ne lássak én szekeret, rudat ott,
ne lássak számokat, csak csillagot.

Opuscula Theologica et Scientifica 2024 2(1): 97-104.

A Wesley János Lelkészképző Főiskola Tudományos Közleményei

[Scientific Journal of John Wesley Theological College]

<https://opuscula.wjlf.hu> • ISSN 2939-8398 (Online)

Szepes: Aere pennius... [Szepes: Monumentum aere...] -

DOI: <https://doi.org/10.59531/ots.2024.2.1.97-104>

- 99 -

Úristen, adj erőt, fent és alant
ne lássak számokat, csak számtalant.
Ne kettőt, hármat, melynek más örül,
a végtelent lássam magam körül.
Ne tudjam, melyik szám alatt lakom,
zörgessek minden ajtón, ablakon.

Fontos ez a vers a személyiség összetettségének a megértéséhez: a lázadó ember a földi kényszeresség, az unalom nyálkás megfertőzöttsége elleni harcához Isten segítségét kéri. Ima ez valójában? Nem ima, nem a szabályos, szokványos istenhit, vallás imája. Bensőséges párbeszéd ez azzal a Feljebbvalóval, akinek létevel kapcsolatban vallomást tenni nem lehet, de a kérdést elhallgatni nem szabad, mert óhatatlanul szóba kerül, és elhallgatása a diákokkal való kendőzetlen őszinteség megbontása lett volna. Istenről, akiben egyesek hisznek, mások nem, ha nehéz is, de beszélni kell. És ha „Szó bennszakad, hang fennakad”, segít a vers. Karácsony Sándor így küzdött meg a kérdéssel: „Az Isten valamely Isten és nem az örök igaz Szentháromság Isten, elhagyott, tehát bosszúálló. A Különös nyáréjszaka igazán egy világot elsüllyesztő, rettenetes éjszaka volt, ha túléljük, Isten-várón illik rá emlékeznünk.” Karácsony a Felsőbb Lény kétarcúságát, a félelmet keltőt és az alázatot érdemlőt mutatta be Ady segítségével. Ha a Tanárnő szembekerült a kérdéssel, szintén Adyval vallhatta meg mindenki felé forduló, mindenkit egyenlőnek tartó szeretetét:

Mert Isten: az Élet igazsága.
Parancsa ez: mindenki éljen.
Parancsa ez: mindenki örüljön.
Parancsa ez: öröm-gyilkos féljen.
Parancsa ez: mindenki éljen

Megerősíthette őt még az Isten-hitében igazán megperzselődött Ady:

Az Isten van valamiként:
Minden gondolatnak alján.

Még az átadás szándékában is elődjének érezhette Adyt:

Általadni úgy szeretn
Sok hirtelen vágyam, eszmém.
Sok drága kincset, nagyot,
Amihez már vén vagyok.
Gyönyörű-kék itt az Ég.

Opuscula Theologica et Scientifica 2024 2(1): 97-104.

A Wesley János Lelkészképző Főiskola Tudományos Közleményei

[Scientific Journal of John Wesley Theological College]

<https://opuscula.wjlf.hu> • ISSN 2939-8398 (Online)

Szepes: Aere pennius... [Szepes: Monumentum aere...] -

DOI: <https://doi.org/10.59531/ots.2024.2.1.97-104>

- 100 -

A költő öregség-tudatát a természeti szépségben gyönyörködés enyhíthette. Az ember és a világ egyben látása. De a folytatásban visszatér a foháshoz, szinte a természetből erőt merítve, még kategorikusabban szólítva meg a Hatalmast:

Adjon Isten ifjúságot,
Szabadságot, boldogságot,
Egészséget, pénzt és hitet,
Szerelmet, hírt mindenkinek.
Gyönyörű-kék itt az Ég.

A diák megérthette: érte szól a vers, miatta idézi a Tanárnő. Nem volt többre szükség.

Ez a bensőséges vallomásosság nem tűrhetett semmi előírást, parancsot. Ezért idézhette az egyik emlékező Louis Germain-nek, Camus egykori mikrobiológus tanárának levelét tanítványához, az íróhoz: „el kell mondanom, hogy én, mint világi iskolai tanár, milyen fájdalommal követem a szekuláris iskolát fenyegető terveket. Egész életemben szem előtt tartottam a gyermek szent jogát az igazság kereséséhez. Szeretlek benneteket, és minden erőmmel azon voltam, hogy ne mutassam meg nézeteimet, és ne gyakoroljak nyomást fiatal értelmek fejlődésére. Amikor Isten szóba került az órán (mert ez benne van a tantervben), mondtam, hogy egyesek hisznek benne, mások nem. És hogy mindenkinek jogában áll szabadon azt tennie, amit akar. (...) ezt akarják a 'Szabad iskola' hívei: szabadon gondolkodni, azaz úgy, ahogy ők. Félő, hogy a parlamenti képviselők jelenlegi összetétele mellett nem lehet ezt a rossz lépést megakadályozni (...) az egyik megyében a világi iskolák száz osztálytermében feszület lóg az osztályterem falán. Ezt én a gyermekek tudata elleni gyalázatos támadásnak tartom. Hova jutunk, ha ez így megy tovább?”

A véleményalkotás szabadsága összefüggött a Tanárnő világnézetében az integritás fontosságával. Ahogyan Jancsó Radek Ágnes visszaidézi: „Horatius több verse kapcsán is hangsúlyozta az integritás fontosságát, azt, hogy az ember mércéjét, értékrendjét, céljait ne a környezete határozza meg.” Hanák Gábor egyenesen ars poeticá-nak nevezi a Tanárnő nevelési eszményét: „olyan iskolát képzél el, és igyekszik megvalósítani, ahová a diákok önszántukból mennek, mert meg akarják szerezni a tudást, a gondolkodásmódot, amit a TANÁR tud adni.”

A Tanárnő mestere, Karácsony Sándor is hasonlóan fogalmaz: a világnézeti nevelés nem lehet elvont kategorikus imperatívuszok elfogadtatása. Nem lehet a világnézeti nevelésnek az a célja, hogy a növendékek ellentmondást nem tűrő parancsokat teljesítsenek. Karácsony felhasználta ugyan minden adandó alkalommal a Bibliát, de nem mint a hit forrását, hanem mint az egyetemes művelődés korai kincsestárát, amelyben a lét teljessége benne foglaltatik: a barátság és a szerelem törvényeire is innen merít példákat, nem hallgatva el azt sem, hogy a szerelemhez feltétlenül hozzátartozik a testi gerjedelem, az érzéki fűtöttség, az

Opuscula Theologica et Scientifica 2024 2(1): 97-104.

A Wesley János Lelkészképző Főiskola Tudományos Közleményei

[Scientific Journal of John Wesley Theological College]

<https://opuscula.wjlf.hu> • ISSN 2939-8398 (Online)

Szepes: Aere pennius... [Szepes: Monumentum aere...] -

DOI: <https://doi.org/10.59531/ots.2024.2.1.97-104>

- 101 -

eszménykép utáni vágyódás. Karácsony a szerelemről szóló könyvében – amiként Kontra György írja róla – „nem oktat, nem is tanít, nem prédikál, még csak tanácsokat sem osztogat, hanem vall. A saját ifjúságáról, a saját bűneiről és a saját felszabadult életéről vall leplezetlenül, teljes bizonyossággal vallja, hogy az *Énekek Éneke* a szerelem kánonja...” És hány gyönyörűséges példán mutathatta meg a Tanárnő a szerelem örömét és fájdságát, igen, a fájdságát is, mert a kamaszdiákok elkövetkező életükben a szerelem ambivalenciáját biztosan megtapasztalják. Anna benne él minden félrecsúszott nyakkendőben, az egész elhibázott életben, de él és uralkodik örökkön.

Ahhoz, hogy egy mű teljes egészében átélhető és sajátta hasonlítható legyen, az elemzés – ahogyan azt Karácsony tanította és a Tanárnő megvalósította – ne álljon meg kis részeknél, hanem egész bekezdéseket, fejezeteket, részeket, köteteket vegyen figyelembe. Csak így állhat elő a műegész, amit kontextusba lehet ágyazni, felfedezni rokonságait más művekkel, vagy éppen kimutatni különbségeiket. Karácsony egyik példaértékű elemzése Ady verse, az Emlékezés egy nyár-éjszakára, amelyben kimutatja, hogy a képrendszer (dühödt angyal, csillaghullás stb.) a Jelenések Könyvéből való, biblikus az egész apokaliptikus rémület, de mégis, mondja Karácsony, az egész vers egyben „kegyetlenül hű társadalomrajz”. Ugyancsak Karácsony tanít arra is, hogy „Madách remeke aktuálisabb manapság, mint a maga korában volt.”

Nem csoda hát, ha a Tanárnő ezt a tanítást, ezt az örökséget úgy adta tovább, hogy az emlékező tanítványok igazán sokfelé széledve és sokfelől érkező – jog, matematika, kémia, filozófia, fordítás, művelődéstörténet, irodalom, gyógyítás – mindnyájan megkeresték és megtartották saját életükben és saját szakmájukban ezeknek az eszmei értékeknek a jelenlétét. A legmeglepőbb, és meglepetésszerűségében talán a legtanulságosabb a vegyész Schubert András Mesé-je, amely az ókori Ostiában játszódik – visszaidézve a régi latinórákat –, ahol a hősök, a Tanárnő ideájának megfelelően „egész mások voltak. Tudósok és művészek. Akiknek igazsága nem a fegyverek erejében, hanem a matematikai számítások pontosságában, zenéjük harmóniájában, vagy verseik sodrásában rejlik.” Az ostiai gyerekek rajzait a szülők, majd a későbbi felmenők megőrzik, és eljuttatják egészen Leonardo da Vincihez. Íme a mese az antikvitás továbbéléséről a reneszánszban.

És az értékek, a TUDOMÁNY, a MŰVÉSZET és a PEDAGÓGIA egy olyan korszakban, amikor az emberiségnek éppen ezeket a vívmányait tapossák sárba abban az országban, ahol még a JOG, a római jog sincs érvényben. Amiként Busztin György fogalmaz: a Tanárnő megtanította, „mi volt a római jellem, mit jelentett hazafiság, tisztesség, integritás. (...) nemzedékeknek adott tudást, jellemet és erkölcsi fogódzót egy olyan világban, ahol a római üzenetek időszerűbbek, mint valaha.” Ahogy ezt Ungár Júlia kifejti: „Szolidaritásra, a másik ember iránti tiszteletre tanított. Így utólag az az érzésem, hogy nem gyerekként kezelt minket.”

Opuscula Theologica et Scientifica 2024 2(1): 97-104.

A Wesley János Lelkészképző Főiskola Tudományos Közleményei

[Scientific Journal of John Wesley Theological College]

<https://opuscula.wjlf.hu> • ISSN 2939-8398 (Online)

Szepes: Aere pennius... [Szepes: Monumentum aere...] -

DOI: <https://doi.org/10.59531/ots.2024.2.1.97-104>

- 102 -

Hát valahogy így. Ebben is azonos nézetben volt Kontra Györggyel, akinek könyvcíme: Ezerszer ember: gyermek! Első idézete pedig attól az Ady Endrétől való, aki már szólt helyettünk versben is, de prózai megszólalásai is profétikusak. Szólt, több, mint száz éve, imígyen: „Iszonyúan bűnös az a mód, amellyel mi a gyermekeinket neveljük. Mi elfelejtjük mindig, hogy a mi gyermekeink is emberek. (...) Idegei, vágyai, céljai, eszméi, örömei, fájdalmai vannak. (...) Nem volna szabad annyira riadoznunk a gyermeklélek megismerésétől (...) Nagyon árvák, nagyon boldogtalanok néha ezek a kis emberek. És ez nem száll el nyomtalanul.” (Ady Endre: A szerelmes gyermekek. Pesti Napló, 1904. augusztus 23.)

De az emlékkötet megszólalói is a múltból okulva koncentrálnak a jelenre. A római jogtól jut el a Code Civile-ig Földi András, hogy követelje azt, ami azóta sem valósult meg: a törvény előtti egyenlőséget, az egyén szabadságát, a munkához való jogot, a lelkiismereti szabadságot, az egyház és az állam szétválasztását.

És nem véletlenül témája a múlt rossz örökségeinek jelenkori felújítása Pajkossy Gábornak, amikor ilyen címen ír tanulmányt: „A külső akadémiákra mehetés tilalma” akkor, amikor jelen kormányunk száműzte hazánkból a CEU-t, lehetlenné teszi az Erasmus-programot. Múlt idők rossz ideológiából sugalmazott rossz művészeti emlékeit idézi Hetényi Zsuzsa, amikor a 20. század első évtizedeinek modern ébredését szinte csírájában megfojtották a Szovjetunióban, és az orosz avantgárd korszakának megsemmisítésekor „megteremtették” a szocialista realizmust, áttelepítve a későbbi szocialista országokba is. Minthogy ez a megrendelő hatalmat kiszolgáló kánon volt, Hetényi a megszokott terminológiától eltérően úgy határozza meg, hogy nem is nevezhető irányzatnak, inkább kultúrtörténeti korszaknak, mert nem esztétikai, hanem ideológiai irányt követ.

Hetényi kuriózumként említ olyan példákat is, amelyek antik előzményeket értelmeztek át – saját célzatossággal. Borisz Iofan a Szamothrakéi Niké szoborról vette a győzelem pózát, Vera Muhina a Zsarnokölők címen ismert (Harmodiosz és Arisztogeiton páros szobra) mintájára alkotta meg a munkásság és a parasztság testvéri szövetségének szimbólumául szánt szobrot, amely a Moszfilm jelképévé vált. A győzelmi póz nálunk is szobrot kapott: 1937-ben a Horthy-(ma Petőfi) hídon állítottak fel égbe lendülő Horthy-szobrot (ami 1945-ben egy bombatámadásban elpusztult). A fenséges antik Niké, az antropomorfizált Győzelem dicstelen tovább élésére – ha nem semmisül meg – nem lehetnének büszkék, aminthogy ma keletkezett sok, ideológiából rendelt ízlésficamról is szívesen lemondanánk.

Az emlékező tanítványok felnőttek, sőt szellemi értelemben magasrendű felnőttekké váltak. De őrzik magukban azt a tanítást, amelyet szintén Karácsony Sándortól vett át írásban Kontra György, szóban-megvallásban a Tanárnő. Karácsony így fogalmaz: az

Opuscula Theologica et Scientifica 2024 2(1): 97-104.

A Wesley János Lelkészképző Főiskola Tudományos Közleményei

[Scientific Journal of John Wesley Theological College]

<https://opuscula.wjlf.hu> • ISSN 2939-8398 (Online)

Szepes: Aere pennius... [Szepes: Monumentum aere...] -

DOI: <https://doi.org/10.59531/ots.2024.2.1.97-104>

- 103 -

ifjúság az az osztály, ami régebben a forradalmi változásokat követelő osztály volt. Szó szerint: „a feltörekvő nemzedék a dolgok rendje és módja szerint kerül szembe az előző generációval, mert jogait követeli, más nyelven beszél, nem ismer magára elődei művészi jelképeiben; viselkedése nem illik bele apáik elképzelésébe, és mert kételkedik a vallásos megnyilatkozásban.” Az empatikus pedagógus tudja, hogy az ifjú elemi joga a harc, társa az ellenfél. Nem az ellenség, hanem a kemény ellenfél, akivel megvívhatja világnézeti harcát, aki elég bizonyos hitében ahhoz, hogy vallomásaiban érdemes legyen kételkedni. „Az ifjú vallása a kétely” – fogalmaz Kontra.

Természetes módon, kikerülhetetlen téma ismét a vallás. Mert Karácsony is azt írja, hogy többféle eszmei érték van: a humánus, a klasszikus örök értékek és van az a vallásos meggyőződés, hogy Isten a mi örökségünk. Kontra ezt a distinkciót teszi: a vallás társadalmi cselekvés, a hit az egyén vallomásossága. Ezt így egyikük sem tanította a diákjainak. Mégis mindnyájan megéreztek valamit ebből a kettejükben létező, rejtett bensőségességből. Küllös Imola így élte meg, a Tanárnőről emlékezvén: „Az ő adakozó lényé volt hitének megvallása, példa a követésre.” Hetényi Zsuzsa élménye ez: „A hit egyfajta életmódként gördült a maga útján. Mintha ez a pár egy láthatatlan szövetség falának vetette volna neki a hátát, nem ért fel hozzájuk a kinti világ.” Kapitány Gábor és Ágnes, megérezve a „numen adest” emelkedett légkörét, antik, reneszánsz és keleti analógiákkal próbálják megközelíteni a rendkívülit: „Leonardo alakjainak, az archaikus görög, etruszk és kambodzsai szobroknak a transzcendens által megérintett, titokzatos mosolya” volt a Tanárnőé.

Tovább gondolom. Ez a különleges mosoly teszi utolérhetetlenül nemessé annak a híres, római, Villa Giulia-beli etruszk párnak a síremlékét, amely különbözik minden más síremléktől is. A pár szembenéz a mindenkori közönséggel, elbűvöli azzal a titokzatos mosollyal, miközben kéztartásuk mutatja: egymással beszélgetnek, nekünk magyaráznak. Az én képzeletemben így áll az immár kiegészült síremlékük.

IRODALOMJEGYZÉK

- [1.] Franyó István (szerk.) (2008): Kontra György. – Oktatókutató és Fejlesztő Intézet Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, Budapest.
- [2.] Hetényi Zs., Kontra M. (szerk.) (2023): Csupa arany, fény, ragyogás” Emlékkönyv Kontra Györgyné magyar- és latintanár tiszteletére. – ELTE MűMű, Budapest. https://www.btk.elte.hu/content/csupa-arany-feny-ragyogas.e.6260&ved=2ahUKEwjfrN7qppSGAxWb_7sIHf-kCn8QFnoECBUQAQ&usg=AOvVaw2WSnqZTqAEOwub0wzaNz25
- [3.] Kontra György (2009): Ezerszer ember: gyermek! A gyermek egészséges fejlődése. – Gondolat, Budapest. <https://mek.oszk.hu/22500/22505/22505.pdf>

Opuscula Theologica et Scientifica 2024 2(1): 97-104.

A Wesley János Lelkészképző Főiskola Tudományos Közleményei

[Scientific Journal of John Wesley Theological College]

<https://opuscula.wjlf.hu> • ISSN 2939-8398 (Online)

Szepes: Aere pennius... [Szepes: Monumentum aere...] -

DOI: <https://doi.org/10.59531/ots.2024.2.1.97-104>

- 104 -

Absztrakt: Szepes Erika irodalomtörténész recenziójában a „*Csupa arany, fény, ragyogás*” Emlékkönyv Kontra Györgyné magyar- és latintanár tiszteletére című, 2023-ban megjelent könyvet méltatja, melyben Kontra Györgyné (1926–1997) harminc egykori budapesti gimnáziumi tanítványa emlékezik tanárára. Az írások szerzői ma sikeres jogászok, matematikusok, orvosok, történészek, társadalomtudósok, középiskolai vagy egyetemi tanárok, diplomaták vagy színházi rendezők. Ebben a vékony, 143 oldalas kötetben gazdag tárháza olvasható az egykori diákok emlékezéseinek, melyek a tanárnő magyar- és latinóráit, s az ezekből származó, életre szóló iránymutatásokat idézik.

A kötetet szerkesztői, Hetényi Zsuzsa és Kontra Miklós, a 2022-ben kezdődött pedagógus tiltakozás résztvevőinek ajánlják.

Opuscula Theologica et Scientifica 2024 2(1): 97-104.

A Wesley János Lelkészképző Főiskola Tudományos Közleményei

[Scientific Journal of John Wesley Theological College]

<https://opuscula.wjlf.hu> • ISSN 2939-8398 (Online)

